

PEFC-STANDARDITYÖRYHMÄN 12. KOKOUS

Aika: 15.6.2020 klo 12.00–16.00

Paikka: Etäkokous

Läsnä:	Paavo Pelkonen	Kokouksen puheenjohtaja
	Tage Fredriksson	Bioenergia ry
	Taina Ihaksi	ELY-keskus
	Marko Syrjälä	EPM Metsä
	Pauli Sibakov	Eteläisen-Suomen yhteismetsät ry
	Jukka Turunen	Geologian tutkimuskeskus
	Antti Kilpeläinen	Itä-Suomen yliopisto
	Irena Pirhonen	Kalatalouden Keskusliitto ry
	Maria Nyström	Kestävän Metsätalouden Yhdistys ry
	Lauri Hyytiäinen	Koneyrittäjät ry
	Eine Rosenberg	Maanomistajain Liitto ry
	Lea Jylhä	Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
	Erkki Eteläaho	METO – Metsäalan asiantuntijat ry
	Kari Palojärvi	Metsäalan Kuljetusyrittäjät ry
	Antti Otsamo	Metsähallitus
	Ville Manner	Metsäkoulutus ry
	Petri Pajunen	Metsänhoitoyhdistysten palvelu MHYP Oy
	Tiina Vuoristo	Metsäteollisuus ry / Puusepänteollisuus ry
	Matti Heikkilä	MTK Metsävaltuuskunta
	Helena Taskinen	Museovirasto
	Maaren Angeli	Paliskuntain yhdistys ry
	Markus Laatikainen	Pohjois-Suomen yhteismetsien yhdistys ry
	Sarita Kämäräinen	Saamelaiskäräjät
	Janne Yrjönen	Stora Enso Oyj Metsä
	Sampo Juhajoki	Suomen 4H-liitto
	Juha Rutanen	Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry
	Jarkko Partanen	Suomen metsäkeskus
	Ere Grenfors	Suomen Metsästäjäliitto
	Marko Svensberg	Suomen Riistakeskus
	Pekka Punttila	Suomen ympäristökeskus
	Robert Andersson	Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC rf
	Heikki Myöhänen	Tornator Oyj
	Juho Räsänen	Yara Oy
	Auvo Kaivola	PEFC Suomi – Suomen metsäsertifiointi ry, asiantuntijajäsen
	Jenni Kylmäaho	PEFC Suomi – Suomen metsäsertifiointi ry, asiantuntijajäsen
	Hannes Pasanen	Tapio Palvelut Oy, kokouksen sihteeri

1) Kokouksen avaaminen ja läsnäolijoiden toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 12.02. Todettiin, että läsnäolijat kirjataan Teams-kokouksen osallistujalistaan perustuen.

2) Muutokset standardityöryhmän kokoonpanossa

Todettiin, että Yara Oy:n edustajaksi vaihtuu Juho Räsänen.

Todettiin, että edellisessä kokouksessa esitettiin Sampo Juhajokea (Suomen 4H-liitto) työvaliokunnan jäseneksi. Sampo Juhajoki on ilmoittanut, ettei enää työn tässä vaiheessa osallistu työvaliokunnan työhön. Työvaliokunnan jäseniksi ei esitetty uusia henkilöitä.

3) Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin standardityöryhmän 11. kokouksen 27.5.2020 pöytäkirja muutoksitta.

4) Standardiluonnoksen käsittely

Aloitettiin standardiluonnoksen käsittely. Todettiin, että kokouksessa käsitellään kriteerit 13, 14, 17 ja 19. Työvaliokunta on tehnyt kriteereihin liittyen pohjatyötä ja työvaliokunnan tekemät muutosesitykset näkyvät kokouskutsun yhteydessä toimitetussa standardiluonnoksessa sinisellä värillä kirjattuna. Kokouksen perusteella päivitetty standardiluonnos lisätään pöytäkirjan liitteeksi (liite 1).

Kriteeriluonnos 13

Sihteeri esitteli laatimansa selvityksen metsäpalojen määrästä Suomessa vuosina 1996–2019. Selvityksen tarkoituksena on pohjustaa keskustelua siitä, kuinka suuret metsäpalot nähdään tarpeelliseksi lukea kulotusten lukumäärään (määritelmä 42). Selvitys on toimitettu kokouskutsun yhteydessä.

Keskusteltiin työvaliokunnan laatimasta muutosesityksestä, jonka mukaan kulotusten lukumäärään luettaisiin yli kahden hehtaarin kokoiset metsäpalot. Tuotiin esiin seuraavia näkökantoja:

- Esitetyn tilaston mukaan poikkeusvuosina paloja syntyy niin paljon, ettei esim. yli yhden hehtaarin raja asettaisi tiettyinä vuosina kulutusvaatimusta. Kahden hehtaarin rajaa pidettiin sopivana.
- Kriteerin vaatimuksen tulee olla käytännössä toteuttamiskelpoinen ja esimerkiksi kuivina kausina kulotuslupaa tai vakuutusta ei poltolle aina myönnetä. Myös ammattitaitoisista toteuttajista on pulaa.
- Tulee huomioida, että kv. standardin vaatimus painottaa metsäpalojen ehkäisemistä, ei niiden lisäämistä.
- On huomioitava, että kriteeri on luonteeltaan erilainen verrattuna standardin muihin kriteereihin, sillä se asettaa erillisen toimenpideveloitteen.
- Kriteerin vaatimuksen tulisi olla tarpeeksi tavoitteellinen, koska metsäpalot ovat tärkeitä monimuotoisuuden edistämisen kannalta.
- Suomen ympäristökeskus toimitti seuraavan esityksen huomioonotavaksi kriteerin jatkokäsittelyssä (esitys ja siihen liittyvät huomiot löytyvät liitteestä 2).
 - Kulotus- ja paloaloja tulee olla vähintään 4 kpl/200 000 ha ja yhden kulotus- tai paloalan tulee olla vähintään 2 hehtaarin kokoinen.
 - Metsäpaloalueet voidaan sisällyttää kriteerin tarkoittamiksi kohteiksi ainoastaan, mikäli niissä säästetään palon tappamaa ja vaurioittamaa puustoa 10 % puuston tilavuudesta.

Todettiin, että keskustelussa on tullut esiin kaksi toisistaan poikkeavaa esitystä: Suomen ympäristökeskuksen esitys ja työvaliokunnan esitys. Päätettiin, että työvaliokunta jatkaa

pohdintaa kriteerin muotoilusta ja asian käsittelyä jatketaan seuraavassa standardityöryhmän kokouksessa.

Johtopäätökset:

- Työvaliokunta jatkaa kriteerin esitysten pohdintaa tässä kokouksessa esiin tuotujen huomioiden ja esitysten perusteella.
- Kriteerin käsittelyä jatketaan seuraavassa standardityöryhmän kokouksessa.

Kriteeriluonnos 14

Todettiin, että työvaliokunta on keskustellut kriteerin muutostarpeista ja laatinut kriteeriin uusia esityksiä. Esitysten laadinta on tehty yhteistyössä standardityöryhmän riistaorganisaatioiden (Suomen Metsästäjäliitto, Suomen riistakeskus) kanssa.

Keskusteltiin työvaliokunnan laatimista muutosesityksistä. Tuotiin esiin seuraavat asiat:

- Riistatiheiköitä ja sekapuustoisuutta koskevia muutosesityksiä pidettiin kannatettavina.
- Toivottiin tiukennuksia säästöpuita koskeviin vaatimuksiin.
 - Suomen ympäristökeskus toimitti eläviä ja kuolleita säästöpuita koskevan esityksen huomioitavaksi kriteerin jatkokäsittelyssä. Suomen ympäristökeskus esittää, että elävien ja kuolleiden puiden läpimitaksi asetetaan 20 cm. Esitys ja siihen liittyvät huomiot löytyvät kokonaisuudessaan pöytäkirjan liitteestä (liite 2).
- Kuolleiden ja elävien säästöpuiden samaa läpimittarajaa pidettiin käytännön kannalta selkeänä vaatimuksena.
- Säästöpuiden osalta työvaliokunnan esitys tiukentaa nykyisin käytössä olevaa vaatimusta.
- Määritelmän 45 jälkimmäinen kappale vaatii selkeämmän muotoilun.
 - Laadittiin ja hyväksyttiin uusi muotoilu.
- Vaikka työvaliokunnan esitykset saivat kannatusta, todettiin tarvetta jatkaa keskustelua säästöpuuvaatimuksesta seuraavassa kokouksessa, jolloin on käytettävissä kriteerimuutoksia käsittelevä vaikutusten arviointi.

Johtopäätökset:

- Määritelmän 45 jälkimmäisen kappaleen muotoiluksi muutetaan: ”Tuore metsätuhon seurauksena syntynyt vahingoittunut puu voidaan laskea mukaan siten, että vahingoittuneiden, elävien ja kuolleiden säästettävien puiden kokonaismäärän yhteensä pitää olla vähintään 20 kpl/ha.”
- Jatketaan keskustelua säästöpuita koskevista vaatimuksista seuraavassa kokouksessa.

Kriteeri 17

Todettiin, että työvaliokunta on laatinut kriteeriin muutosesityksiä.

Keskusteltiin työvaliokunnan laatimista muutosesityksistä. Tuotiin esiin seuraavia huomioita:

- Ojaksi perattuja puroja on käytännössä vaikea tunnistaa puroista. On huomioitava metsänomistajan oikeusturva.
- Myös peratut ojat ovat vesistöjä, jos kyse ei ole alueelle kokonaan kaivetusta uomasta. Kaikkia vesistöjä (myös ojamaisia puroja) koskevat vesienhoidon tavoitteet ja maanomistaja voi joutua käräjille myös ojamaisten purojen turmelemisesta.
- Standardi ei vastaa lainsäädännön vaatimusta. Mikäli vesistön määritelmä ei vastaa vesilain määritelmää, on harhaanjohtavaa otsikoida kriteeri niin, että ”huolehditaan vesiensuojelusta ja luonnonhoidosta”.
- Standardi ei ole hallinnon tehtävien toteutusväline.
- Toivottiin, että Ranta10-aineisto sisällytettäisiin kriteeriin.

- Tuotiin esiin, että Ranta10-aineiston käyttö on vasta yleistymässä, mutta se ei ole vielä laajasti saatavilla oleva palvelu. Standardiin ei voida sisällyttää sellaisia työkaluja, jotka eivät ole kaikille helposti saatavilla.
- Kerrottiin Ranta10-aineiston olevan avointa dataa ja siten helposti siirrettävissä käytössä olevien tietoaaineistojen joukkoon, mikäli sitä halutaan hyödyntää. Aineisto ei kuitenkaan sisällä kaikkia vesistöjä, koska niitä ovat myös norot, joissa kala pääsee liikkumaan.
- Nostettiin esiin, että vesienhoidon suunnittelussa Ranta10-aineisto on tunnustettu parhaaksi vesistöjen määrittelyyn ja sen avulla on laskettu myös vesienhoidossa valtakunnalliset suojavyöhykemäärät Suomen metsäkeskuksen toimesta.
- Suojavyöhykettä koskeva vaatimus ei edelleenkään ole riittävä ja puustoisien suojavyöhykkeen vaateella voitaisiin erittäin merkittävästi vaikuttaa talousmetsien monimuotoisuuteen. Suojavyöhykkeen tiukempi vaatimus tulisi olla vähintään metsätaloudelle herkällä vesistöillä, merkittävillä taimenpuroilla sekä kaikilla virallisilla vesimuodostumilla, mikäli Ranta 10 -aineistoa ei pidetä käyttökelpoisena. Ekologisesta näkökulmasta suurin tarve suojavyöhykkeille on kuitenkin pienimmillä vesistöillä.
- Vesimuodostuma ei sovi terminä standardiin, eikä juridisena käsitteenä palvele käytännön toimintaa.
- Esitettiin, että luonnontilansa menettäneitä ojamaisista puroja koskeva kirjaus ei ole riittävä suojakaistan leveyden suhteen ja tästä kriteerin vaatimuksesta tulisi keskustella tarkemmin.
 - Tuotiin esiin mahdollisuus lisätä em. kohtaan lisäksi esimerkiksi kriteerin toisen kappaleen ranskalaisilla viivoilla olevia vaatimuksia.

Keskusteltiin tarpeesta pitää alustus vesilakiin ja vesistöihin liittyvästä lainsäädännöstä. Alustusta ei katsottu tarpeelliseksi.

Päätettiin, että työvaliokunta pohtii esitysten muutostarpeita kokouksen keskustelun pohjalta ja niiden käsittelyä jatketaan seuraavassa standardityöryhmän kokouksessa.

Johtopäätökset:

- Työvaliokunta pohtii kriteerin muutostarpeita.
- Kriteerin käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Kriteeri 19

Todettiin, että työvaliokunta on valmistellut kriteeriin muutosesitykset aikaisemman keskustelun ja ELY-keskuksen toimittamien huomioiden/esitysten perusteella.

Käytiin keskustelua muutosesityksistä, erityisesti E-luokan osuudesta kriteerissä. Tuotiin esiin seuraavia huomioita:

- E-luokan kohteet on tuotu kriteeriin informatiivisena.
 - E-luokan sisältämät pohjavedestä riippuvaiset ekosysteemit on huomioitu standardin muissa kriteereissä tai lainsäädännön kautta.
 - E-luokan pohjavesialueilla ei saa käyttää kemiallisia kasvinsuojeluaineita.
- Muutosesitys tuo tiukennuksen nykystandardiin verrattuna
 - Lannoituksen ja kantojen korjuun kieltö laajenee 1-luokan pohjavesialueiden lisäksi luokkaan 2.
 - Huomautettiin, että lainsäädännöllisesti 1- ja 2-luokan pohjavesialueet ovat olleet rinnasteisia jo aikaisemmin.
- E-luokan pohjavesialueista riippuvaiset ekosysteemit sijaitsevat lähes poikkeuksetta ko. pohjavesialueen sisällä, ei alueen ulkopuolella ja ekosysteemit ovat joka tapauksessa riippuvaisia ko. pohjavesialueen pohjavedestä.

- Pohjavesialueet voivat olla rajaukseltaan epätarkkoja ja perustua karttatarkasteluun, mutta niiden sisällä olevien elinympäristöjen rajat tiedetään tarkasti.
- On huomioitava, että lainsäädännön (esim. metsälaki, luonnonsuojelulaki, vesilaki) turvaamia kohteita ei ole lueteltu standardissa erikseen. Kriteerin 10 d-kohdassa on standardissa erikseen määritellyt arvokkaat elinympäristöt.
- Toivottiin E-luokan selkeämpää huomiointia standardissa, sillä luonnosversio sallii mm. lannoitteiden käytön ja kantojen korjuun pelkästään E-luokkaan kuuluvilla alueilla, vaikka sillä voi olla vaikutuksia E-luokan perusteena oleviin luontoarvoihin.

Johtopäätökset:

- Hyväksyttiin työvaliokunnan valmistelemat muutosesitykset.

5) Muut asiat

Keskusteltiin 1. kommenttikierroksen kommenttien julkaisemisesta. Päätettiin, että kommentit julkaistaan ilman lähettäjien nimiä, samaan tapaan kuin edellisellä päivityskierroksella. Toimitetaan erikseen myös tieto siitä, kuinka monessa kokouksessa kommentteja on käsitelty ja minkälaisia muutoksia kommenttien perusteella on tehty. On huomioitava, että osa muutoksista on tehty standardityöryhmän omiin esityksiin pohjautuen ja ne raportoidaan erikseen.

Päätettiin, että sihteeri laatii kommenttien yhteenvedon ja toimittaa sen PEFC Suomelle.

Seuraava standardityöryhmän kokous järjestetään 27.8.2020. klo 12–16.

6) Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.43.

Vakuudeksi

Paavo Pelkonen
puheenjohtaja

Hannes Pasanen
sihteeri

Liitteet

Liite 1. Päivitetty standardiluonnos

Liite 2. Suomen ympäristökeskuksen esitykset ja huomiot kriteereihin 13 ja 14